

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

Република Србија

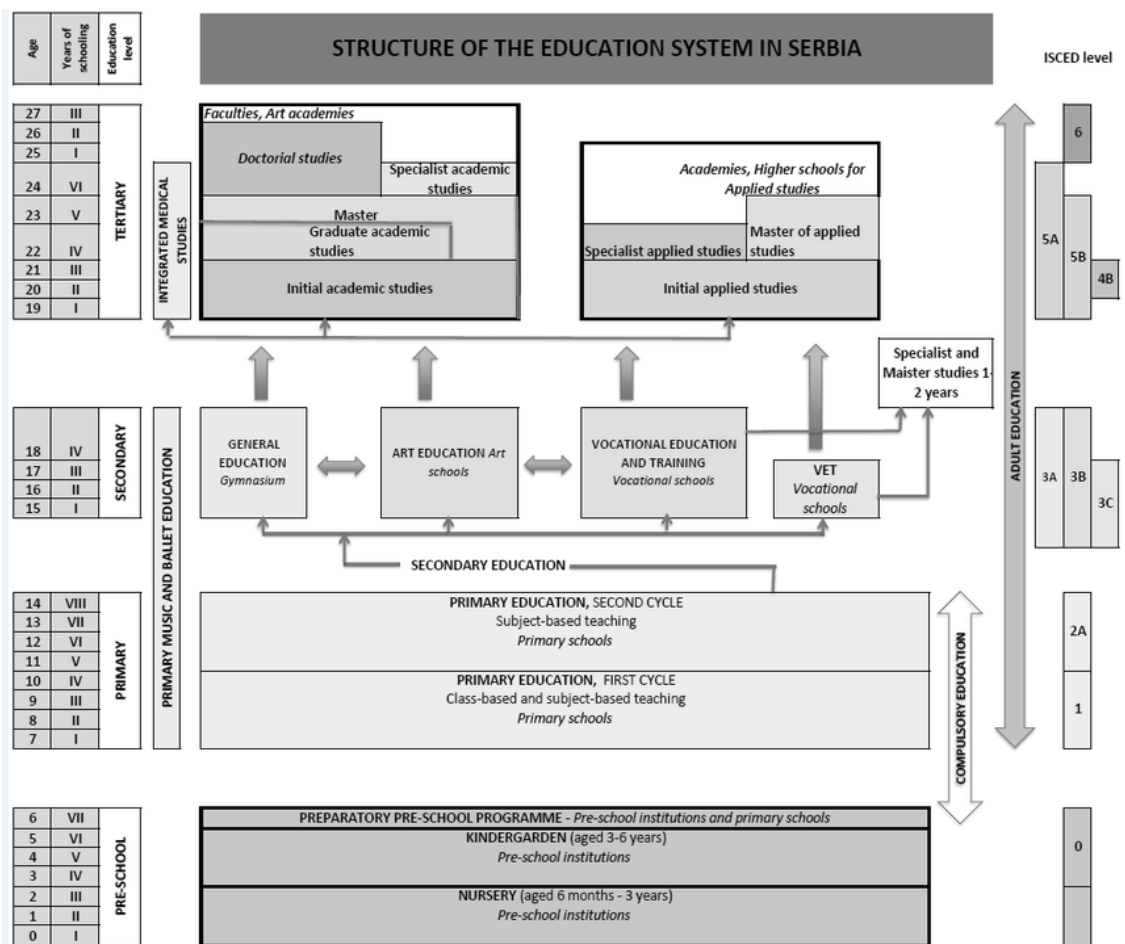
Republika Srbija

- I. SHEMA
- II. UVOD
- III. OPIS ŠOLSKEGA SISTEM

ENIC-NARIC center Slovenija

REPUBLIKA SRBIJA
Република Србија

I. Shema

Vir: https://www.researchgate.net/figure/Structure-of-the-educational-system-in-Serbia-Source-Dual-vocational-education-in_fig3_307546627

II. Uvod

Republika Srbija je kontinentalna država, ki leži na Balkanskem polotoku in v srednji Evropi (Panonska nižina). V Republiko Srbijo spada tudi avtonomna pokrajina Vojvodina. Do 17. februarja 2008 je pod avtonomno pokrajino Srbije spadalo tudi Kosovo, ki pa je na ta dan razglasilo neodvisnost, ki ga Srbija in ZN ne priznavata.

Republika Srbija je opredeljena kot demokratična država srbskega naroda in vseh drugih državljanov, ki živijo v Srbiji. Država temelji na demokratičnih temeljih, tržni ekonomiji, človekovih pravicah in vladavini prava.

Srbija na severu meji na Madžarsko, na vzhodu na Romunijo in na Bolgarijo, na jugu na Republiko Makedonijo in na Kosovo, na zahodu pa na Črno goro, Hrvaško in na Bosno in Hercegovino.

Srbija je bila od konca prve svetovne vojne večino časa sestavni del skupne države z večino balkanskih Južnih Slovanov, najprej v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je kasneje preimenovala v Kraljevino Jugoslavijo, za tem pa v Socialistično federativno republiko Jugoslavijo. Po razpadu SFRJ je Srbija postala del **Zvezne republike Jugoslavije** (1992 – 2003).

Država je prenehala obstajati 4. 2. 2003, ko sta Srbija in Črna gora sprejeli drugo ustavo, ki je spremenila številne podrobnosti meddržavnega sodelovanja in državo preimenovali v skladu s ustavnimi spremembami v **Srbijo in Črno goro**.

Maja 2006 je potekal referendum v Črni gori, na katerem se je večina opredelila za samostojno državo. 3. junija 2006 je Črna gora razglasila neodvisnost in samostojnost. Od 5. junija 2006 je **Srbija** kot naslednica državne skupnosti Srbije in Črne gore ponovno postala suverena in neodvisna država.

17. februarja 2008 se je od Srbije *de facto* osamosvojila nekdanja srbska avtonomna pokrajina Kosovo, ki je takrat postala suverena država z glavnim mestom Priština.

Glavno mesto Srbije je Beograd s skoraj 2 milijonoma prebivalcev, je administrativno, kulturno in gospodarsko središče Srbije.

III. Opis šolskega sistema

Izobraževanje v Republiki Srbiji lahko razdelimo v naslednje ravni:

1. osnovnošolsko izobraževanje
2. srednješolsko izobraževanje
3. visokošolsko izobraževanje

Osnovne informacije in kontakti so objavljeni na spletnih straneh *Ministartva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja* (www.mpn.gov.rs)

1. Osnovnošolsko izobraževanje;

Osnovnošolsko izobraževanje v Republiki Srbiji je obvezno in traja osem let. Dejavnost osnovnega šolstva se izvaja v osnovni šoli. Osnovne šole izvajajo šolske programe ter tudi:

- splošni osnovnošolski izobraževalni program
- individualne izobraževalne programe za učence in odrasle s težavami v razvoju
- šolski izobraževalni program za glasbeno in baletno izobraževanje
- šolski izobraževalni program za izobraževanje odraslih
- vzgojni izobraževalni program za učence v šoli z domom.

Osnovnošolsko izobraževanje se izvaja skozi dva izobraževalna ciklusa:

- razredno – predmetni pouk (od 1. do 4. razreda)
- predmetni pouk (od 5. do 8. razreda)

V osnovnih šolah nudijo tudi **umetniško izobraževanje** (glasba, balet), v katerega se lahko vključijo učenci, ki opravijo sprejemni izpit iz glasbene oziroma plesne nadarjenosti v skladu s posebnim zakonom.

Otroci s težavami v razvoju se lahko vpišejo na podlagi priporočil zdravnika in na osnovi presoje potreb za nudenje dodatne izobraževalne, zdravstvene ali socialne podpore učencu.

Po končani osnovni šoli je možen vpis v poklicne, strokovne ter splošne srednje šole-gimnazije.

2. Srednješolsko izobraževanje;

Po končanem osnovnošolskem izobraževanju se vsem pod enakimi pogoji in glede na njihove sposobnosti, omogoči pridobiti srednješolsko izobrazbo, ki jim omogoča doseganje znanja in sposobnosti za delo oziroma za nadaljevanje izobraževanja. V **Zakonu o srednjem obrazovanju i vaspitanju (Službeni glasnik RS, br. 55/2013)** je urejena organizacija in pogoji za opravljanje izobraževalnega in vzgojnega dela v delu splošnega srednjega izobraževanja, srednjega strokovnega izobraževanja, vzgoje in izobraževanja oseb s posebnimi potrebami kot izobraževanja odraslih.

Dejavnost srednjega šolstva opravljajo srednješolske institucije in druge pravne osebe, in zajemajo različne vrste in oblike izobraževanj, usposabljanj in izpopolnjevanj.

Vrste izobraževalnih programov v Republiki Srbiji, katere izvajajo srednje šole so:

- Individualni izobraževalni program za učence in odrasle z težavami v razvoju
- Šolski program za glasbeno in baletno izobraževanje
- Šolski program za izobraževanje odraslih
- Vzgojni program za učence v šoli z domom
- Program specialističnega in mojstrskega izobraževanja
- Program izobraževanja za delo
- Programi strokovnega usposabljanja, tečajev..

Srednješolsko izobraževanje se izvaja na naslednjih nivojih:

- nižje strokovno izobraževanje (2 leti)
- srednje strokovno izobraževanje (od 3 do 4 let)
- splošno srednje izobraževanje (4 leta)

Vrste strokovnih šol:

- **2-letna strokovna šola** (dvoletno izobraževanje za delo), zaključi se s ***završnim ispitom***.
- **3-letna strokovna šola** (vpiše se lahko oseba, ki je zaključila osnovno izobraževanje ter oseba, ki je zaključila 2-letno strokovno šolo in opravila dopolnilne in diferencialne izpite), zaključi se s ***završnim ispitom***.
- **4-letna strokovna šola** (vpiše se lahko oseba, ki je zaključila osnovno izobraževanje ter oseba, ki je zaključila 2-letno ali 3 letno strokovno šolo in opravila dopolnilne in diferencialne izpite), zaključi se s ***stručno maturo***. Učenec si pridobi srednjo strokovno izobrazbo in lahko nadaljuje študij brez sprejemnih izpitov.
- **4-letna umetniška šola** (vpiše se lahko oseba, ki je zaključila osnovno ali umetniško izobraževanje), zaključi se s ***stručno maturo***. Učenec si pridobi srednjo umetniško izobrazbo in lahko nadaljuje študij brez sprejemnih izpitov, razen preizkusa nadarjenosti.
- **gimnazija** (splošna, traja 4 leta, ob zaključku gimnazije je potrebno opraviti še maturitetni izpit (***opšta matura***)). Po končani gimnaziji si učenec pridobi splošno srednjo izobrazbo ter lahko nadaljuje svoje izobraževanje na visokošolski instituciji.

Ocenjevalna lestvica: Uspeh učenca pri posameznem predmetu se ocenjuje z opisno in številčno oceno.

Odličan (5).....Odlično (5)
Vrlo dobar (4).....Prav dobro (4)
Dobar (3).....Dobro (3)
Dovoljan (2).....Zadostno (2)
Nedovoljan (1).....Nezadostno (1)

Izbirni predmeti (verski pouk, tuj jezik kot izbirni predmet od 3. do 8. razreda in ostali izbirni predmeti v 7. in 8. razredu) se ocenjujejo samo opisno, na osnovni kriterija, ki ga predpiše minister za prosveto.

Splošni učni uspeh učenca:

Odličan (5).....povprečna ocena od 4,50 naprej
Vrlo dobar (4)..... povprečna ocena med od 3,50 in 4,49
Dobar (3)..... povprečna ocena med od 2,50 in 3,49
Dovoljan (2)..... povprečna ocena med od 2 in 2,49

Vedenje učenca se ocenjuje z opisno oceno:

Primerno.....Primerno,
Vrlo dobro.....Zelo dobro,
Dobro.....Dobro,
Zadovoljavajuće.....Zadovoljivo,
Nezadovoljavajuće.....Nezadovoljivo.

3. Visokošolsko izobraževanje;

Visokošolsko izobraževanje se v skladu z bolonjsko strukturo v Republiki Srbiji izvaja preko univerzitetnih in strokovnih študijskih programov in sicer na osnovi odobrenih, akreditiranih študijskih programov.

Visokošolsko izobraževanje v Republiki Srbiji ureja **Zakon o visokom obrazovanju** ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon i 73/2018).

1. Študijski programi prve stopnje:

- osnovni univerzitetni študijski programi (*osnovne akademske studije*) 180-240 ECTS,
- osnovni strokovni študijski programi (*osnovne strokovne studije*) 180 ECTS,
- specialistični strokovni študijski programi (*specijalističke strokovne studije*) najmanj 60 ECTS

2. Študijski programi druge stopnje:

- magistrski univerzitetni študijski programi (*master akademske studije*)
 - najmanj 60 ECTS; kadar je predhodno zaključen osnovni univerzitetni študijski program 240 ECTS,
 - najmanj 120 ECTS; kadar je predhodno zaključen osnovni univerzitetni študijski program 180 ECTS,

- magistrski strokovni študijski programi (*master strukovne studije*) najmanj 120 ECTS, kadar je predhodno zaključen študijski program prve stopnje z najmanj 180 ECTS,

- specialistični univerzitetni študijski programi (*specijalističke akademske studije*) najmanj 60 ECTS, kadar je predhodno zaključen magistrski univerzitetni študijski program.

Univerzitetni študijski programi se lahko organizirajo kot enoviti (*integrirani*) v okviru osnovnih in magistrskih univerzitetnih študijskih programih.

3. Študijski programi tretje stopnje:

- doktorski univerzitetni študijski programi (*doktorske akademske studije*) 180 ECTS.

Seznam akreditiranih visokošolskih institucij in študijskih programov v Republiki Srbiji vodi *Komisija za akreditacijo i proveru kvaliteta*. Več: <http://www.kapk.org/>.